

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, МАРКЕТИНГУ І ТУРИЗМУ

Пояснювальна записка

до кваліфікаційної роботи

бакалавра

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: «Управління конкурентоспроможністю підприємства»

(на матеріалах ПП «КАРТА МИРА»)

«Management of the competitiveness of the enterprise

(on the materials of the private enterprise «KARTA MIRA»)

Виконав: студентка 2 курсу, групи 2зМНгт(с)

спеціальності 073 «Менеджмент»

(шифр і назва спеціальності)

за ОПП «Менеджмент готельного і туристичного

бізнесу»

Єрютіна О.Ю.

(прізвище та ініціали студента)

Керівник Кокорєва О.В.

(прізвище та ініціали)

Рецензент Сатулов Є.А.

(прізвище та ініціали)

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра менеджменту, маркетингу і туризму
Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр
Спеціальності 073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма
«Менеджмент готельного і туристичного бізнесу»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри _____
к.е.н., доц. Набока Р. М
« _____ » _____ 2021 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА СТУДЕНТУ

Єрютиній Оксані Юріївні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Управління конкурентоспроможністю підприємства»

(на матеріалах ПП «КАРТА МИРА»)

Management of the competitiveness of the enterprise (on the materials of the private enterprise "KARTA MIRA")

керівник роботи Кокорєва О.В., к.е.н., доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від 25.01.2021р. № 56-с

2. Строк подання студентом роботи 01.06.2021р.

3. Вихідні дані до роботи: Звітні данні ПП «КАРТА МИРА» за 2018-2020 рр.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

Вступ

1. Теоретико-методичні аспекти формування і управління конкурентоспроможністю туристичного підприємства

2. Діагностика конкурентоспроможності ПП «КАРТА МИРА»

3. Розробка заходів щодо покращення управління конкурентоспроможністю підприємства

Висновки та пропозиції

Спецчастина: охорона праці

Список використаних джерел

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Ілюстративні матеріали на 6 сторінках

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Консультант з охорони праці	Кузнецов О.І. – к.т.н., доцент		
Консультант з використання ПЕОМ	Кокорева О.В. – К.е.н., доцент		
Консультант з нормоконтролю	Пацай Т.В. – ст. викладач		

7. Дата видачі завдання 25.01.2021р

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів дипломної роботи	Строки виконання етапів роботи	Примітка
1	Затвердження теми	до 25 січня 2021	
2	Затвердження плану дипломної роботи	до 30 січня 2021	
3	Розділ 1, пункт 1.1	до 10 лютого 2021	
4	Розділ 1, пункт 1.2	до 20 лютого 2021	
5	Розділ 1, пункт 1.3	до 28 лютого 2021	
6	Висновки до розділу 1	до 28 лютого 2021	
7	Розділ 2, пункт 2.1	до 10 березня 2021	
8	Розділ 2, пункт 2.2	до 20 березня 2021	
9	Розділ 2, пункт 2.3	до 30 березня 2021	
10	Висновки до розділу 2	до 31 березня 2021	
11	Розділ 3, пункт 3.1	до 10 квітня 2021	
12	Розділ 3, пункт 3.2	до 20 квітня 2021	
13	Висновки до Розділу 3	до 30 квітня 2021	
14	Висновки та пропозиції	до 10 травня 2021	
15	Спецчастина: Охорона праці	до 20 травня 2021	
16	Оформлення літератури	до 25 травня 2021	
17	Оформлення дипломної роботи	до 30 травня 2021	
18	Оформлення наочного матеріалу та виступу	до 4 червня 2021	

Студент _____ Єрютіна О.Ю.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Кокорева О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ І УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1. Сутність, властивості та основні аспекти управління конкурентоспроможності підприємства.....	8
1.2. Методи оцінювання конкурентоспроможності туристичного підприємства.....	15
1.3. Базові та альтернативні стратегії туристичних підприємств в умовах конкуренції	28
Висновки до розділу 1.....	35
РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПП “КАРТА МИРА”	37
2.1. Аналіз фінансово-господарської діяльності ПП “КАРТА МИРА”.	37
2.2. Діагностика стану конкурентоспроможності ПП “КАРТА МИРА”	47
2.3. Аналіз рівня конкурентоспроможності підприємства.....	52
Висновки до розділу 2.....	59
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ЗАХОДІВ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	62
3.1. Пропозиції щодо покращення конкурентоспроможності туристичного підприємства та управління ним.....	62
3.2. Прогнозування рівня конкурентоспроможності ПП “КАРТА МИРА” з використанням ПЕОМ.....	68
Висновки до розділу 3.....	73
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	74
СПЕЦЧАСТИНА: ОХОРОНА ПРАЦІ.....	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	87

ВСТУП

В періоди нестабільності економіки та у зв'язку з розширенням ринку послуг у сфері туризму проблема конкурентоспроможності підприємств туристичного бізнесу різко загострилася. Цей факт вимагає пошуку нових шляхів та методів підвищення здатності до конкуренції на ринку туристичних послуг.

Повністю або частково економічна криза торкнулася всіх галузей господарства країни. Через це, збільшилась актуальність технологій менеджменту та маркетингу, спрямованих на створення умов та можливостей, що зміцнюють конкурентоспроможність підприємства і підвищують його стійкість до коливань зовнішнього середовища.

Актуальність обраної теми обумовлена тим, що найбільш уразливими в кризовий та посткризовий період виявляються підприємства малого бізнесу. Як правило, туристичні фірми та агентства належать саме до таких одиниць бізнесу. Така ознака туристичних фірм обумовлена їх організаційною та ресурсною обмеженістю, через що, можливості розвитку і зміцнення власної конкурентоспроможності є досить вузькими. Тому навіть ефективний малий бізнес змушений не тільки розвиватися, а навіть виживати. Це відбувається на тлі зростання числа нових відкритих туристичних агентств. Таким чином, конкуренція, в тому числі недобросовісна, зростає, і малим підприємствам стає все складніше залишатися ефективними.

Питанням теорії і практики стратегічного управління в умовах конкурентного середовища, а також конкурентоспроможності як складової процесу присвятили свої праці такі зарубіжні вчені, як: Т. Амблер, І. Ансофф, Ассаель Генрі, Армстронг Г., Анн Х., І.А. Аренков, Г.Л. Азоев, Г.Л. Багієв, О. Віханський, В.П. Грузинов, Ф. Котлер, М. Мескон, Г. Міцберг, С. Попов, Д. Стріклейд, А. Томпсон, В.М. Тарасевич та інші. Серед вітчизняних науковців слід видзначити: І.Є. Астахова, Л.Г. Агафонова, О.В. Березін, М.Г. Безпарточний, А.В. Вовчак, С.С. Гарковенко, С.П. Гаврилюк, О.В. Зозульов, В.Я. Кардаш, М.В.

Новак, С. Оборська, А.О. Старостіна, Г.М. Тарасюк, Т.І. Ткаченко, Л.І. Шваб, З Шершньова та інші.

Цими дослідниками були запропоновані різні науково-методологічні підходи щодо визначення поняття “Конкурентоспроможність”; висвітлена роль цієї категорії у забезпеченні ефективності процесу стратегічного управління. Крім того, вони зробили значний внесок щодо обґрунтування процесу побудови послідовності дій при формуванні системи стратегічного менеджменту у практичній діяльності підприємств; розроблено механізм регулювання ринку інформаційних продуктів та сфери послуг.

Метою роботи є дослідження теоретичних аспектів управління конкурентоспроможності підприємства та розробка практичних рекомендацій щодо підвищення рівня конкурентоспроможності та покращення управління конкурентоспроможністю на досліджуваному підприємстві.

Виходячи з мети дослідження, у дипломній роботі бакалавра поставлено та вирішено наступні завдання:

- дослідити сутність, властивості та основні аспекти управління конкурентоспроможності підприємства;
- розглянути методи оцінювання конкурентоспроможності туристичного підприємства;
- проаналізувати базові та альтернативні стратегії туристичних підприємств в умовах конкуренції;
- провести аналіз фінансової та господарської діяльності ПП “КАРТА МИРА”;
- здійснити діагностику стану конкурентоспроможності ПП “КАРТА МИРА”;
- проаналізувати рівень конкурентоспроможності підприємства;
- надати пропозиції щодо покращення конкурентоспроможності туристичного підприємства та управління ним;
- прогнозування рівня конкурентоспроможності ПП “КАРТА МИРА” з використанням ПЕОМ.

Об'єктом дослідження є процеси формування, діагностики та управління конкурентоспроможності підприємства ПП “КАРТА МИРА”.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти формування, діагностики та управління конкурентоспроможності підприємства ПП “КАРТА МИРА”.

Основними методами дослідження є монографічний (аналіз наукової та відповідної навчальної літератури), аналітичний, порівняльний (порівняння отриманих даних аналітичним методом), логічний (формулювання висновків, і висновків з урахуванням отриманої інформації), метод зіставлення та наукового експерименту (побудова таблиць та діаграм з використанням ПЕОМ).

Вихідними даними до кваліфікаційної роботи бакалавра є планові та звітні дані ПП “КАРТА МИРА” за 2018-2020 роки.

Отримані результати і розробки запропоновано для покращення управління та підвищення рівня конкурентоспроможності ПП “Карта Мира”.

Загальний обсяг роботи 89 сторінок, у тому числі 20 таблиць, 8 рисунків, 36 використаних джерел.